

Основні переваги відкритих ресурсів

—**Знайомство.** Більшість учнів вже знайома з цими технологіями, так що упровадити їх легше, а також легше залучити учнів до співпраці і опрацювання навчального вмісту.

—**Простота у використанні.** Багато вчителів можуть налаштувати ці навчальні середовища самі, без необхідності залучення системних адміністраторів.

—**Постійні оновлення.** Викладачі завжди повинні використовувати найактуальнішу версію відкритих технологій, так як вони використовуються за допомогою веб-браузера (не встановлюються локально, на комп'ютері), і зміни автоматично поширюються на всіх користувачів.

—**Безкоштовно.** Більшість відкритих технологій можуть використовуватись безкоштовно — взагалі або на початковому рівні застосування.

—**Включення зовнішніх (сторонніх) учасників.** Учителі в змозі запрошувати зовнішніх лекторів, експертів, науковців та відвідувачів взяти участь у навчальному процесі, тому що ці користувачі можуть бути додані вручну самим учителем.

—**Співпраця.** Легко обмінюватися інформацією і співпрацювати з іншими навчальними установами, організаціями за проектами, оскільки відсутні проблеми сумісності платформ, операційних систем і версій програмного забезпечення.

—**Параметри конфіденційності.** Більшість відкритих технологій мають певний рівень аутентифікації, а багато з них мають ряд налаштувань конфіденційності, які можуть бути легко контрольовані вчителями.

—**Технічна підтримка.** Довідкова інформація доступна у спеціалізованих інтернет-форумах і різноманітних веб-сайтах

Недоліки відкритих ресурсів

—**Відкриті середовища неінтегровані.** Ці середовища не інтегровані в існуючі інституційні системи управління. Це має значення: учитель не в змозі зареєструвати учнів у деякому середовищі навчання автоматично, оцінки учнів мають бути документально оформлені і введені в інституційні системи управління навчанням вручну.

—**Відсутня формалізована звітність.** Записи стосовно діяльності учнів реєструються в системі, яка є зовнішньою по відношенню до навчальної установи. Труднощі виникають, коли незалежний доступ учнів до деякої відкритої технології має здійснюватись згідно діючого КТП вивчення предмета. Наприклад, у разі виникнення спірних ситуацій щодо навчальної активності учнів; якщо вчитель залишає навчальну установу і не передає наступнику інформацію щодо облікових записів учнів; коли хостингова компанія припиняє сервіс або змінює його структуру або спектр послуг, що призводить в результаті до втрати даних тощо.

—**Потенційні приховані витрати.** У той час, як багато відкритих технологій, як правило, безкоштовні для доступу та використання, мають місце приховані витрати, такі як: персонал витрачає додатковий час, щоб налаштувати сервіс без прямої підтримки; обмежені можливості зберігання даних або обмежена швидкість завантаження; ці питання можуть бути вирішені шляхом виплати для поліпшення обслуговування чи отримання пільг.

—**Немає технічної підтримки.** У багатьох випадках установа не може запропонувати технічну підтримку для відкритих середовищ доступу, якщо LMS вже встановлена.

—**Незахищена приватність.** Викладачі відповідають за налаштування приватності і доступу, і персонал не може бути настільки ретельним та обізнаним у забезпеченні необхідного захисту та конфіденційності, які є необхідними для його учнів і колег.

—**Авторське право.** Інституційні авторські пільги типу «використання тільки в освітніх цілях» не завжди можуть бути застосовні, тому співробітники та учні, можливо, зіткнуться з проблемами щодо дотримання вимог загальних авторських прав. Учителі мають завжди консультуватися про авторські права у власній навчальній установі

Основні переваги LMS

— **Централізація.** Всі онлайн-компоненти класу доступні і архівуються на інституційних захищених серверах.

— **Аутентифікація.** Доступ до онлайн-класу захищений паролем і обмежений тільки для співробітників та учнів, що робить навчальне середовище безпечним, приватним і контрольованим.

— **Відстеження та звітність.** LMS, як правило, містить функції, які дозволяють відстежувати виконання завдань і здійснювати статистичний аналіз навчальної активності, а також надають можливості оцінювання та збереження оцінок у журналі успішності учнів.

— **Технічна підтримка та навчання.** Навчальна установа, як правило, забезпечує певний рівень технічної підтримки LMS та навчання персоналу. Якщо вчителю потрібно повторно використовувати онлайн-контент в іншому класі, IT-відділ у змозі перенести його без втрат вмісту.

— **Безпечне архівування.** Установам, як правило, потрібно мати учнівські дані, збережені протягом декількох років, і, як правило, ці заходи ефективно забезпечуються на їх власних системах.

— **Авторське право.** Інституційні авторські пільги типу «використання тільки в освітніх цілях», як правило, застосовуються в онлайн-класах, де зміст знаходиться в межах «стін» установи. В іншому випадку співробітники та учні повинні дотримуватись більш жорстких обмежень. Учителі мають завжди проконсультуватися про авторські права у власній установі.

Основні обмеження

— **Навчання.** Персонал, зазвичай, потребує підготовки для використання LMS, і через складнощі, які притаманні цим великим системам, багато співробітників можуть спочатку вважати надто складними налаштування LMS і навчання онлайн з використанням LMS.

— Не завжди придатні для деяких цілей. Великі системи не завжди можуть забезпечити простоту здійснення деяких видів навчальної діяльності або виконання функцій, які є специфічними для певних відкритих систем.

— Складнощі залучення зовнішніх гостей. Оскільки доступ, як правило, обмежений персоналом і учнями установи, вчителі часто не можуть запрошувати зовнішніх гостей, експертів або відвідувачів, не наражаючись на необхідність тривалих адміністративних процедур для отримання гостьового доступу.

— **Проблема звичок.** Деякі співробітники воліють самостійно доставляти^[a5] зміст курсу у формі або середовищі, до яких вони звикли, а не на основі процедур, продиктованих специфікою LMS.

— **Вартість.** Багато LMS є пропрієтарними, а там, де діє вільна ліцензія, установа повинна використовувати допоміжний персонал, щоб налаштувати і інтегрувати LMS у навчальний процес установи [1, 44-46].

***Завдання для керівників навчальних закладів, які вирішили
впроваджувати дистанційні технології навчання***

Т.Б. Волобуєва визначає алгоритм управління дистанційним навчанням [2, 242].

1. Збір інформації про стан об'єкта і зовнішнє середовище:
 - діагностика рівня володіння дистанційними технологіями;
 - рівня сформованості інформаційної компетентності всіх учасників педагогічного процесу;
 - рівня розвитку самоосвітніх навичок учнів;
 - кількість електронних освітніх ресурсів.
2. Аналіз отриманої інформації.
3. Мотивація школярів і педагогів.
4. Вибір оптимальної технології дистанційного навчання.
5. Постановка цілей, задач, змісту дистанційного навчання.
6. Прогнозування, планування, програмування.
7. Розробка методичного супроводу дистанційного навчання.
8. Навчання тьюторів.
9. Методична допомога в організації дистанційного навчання відповідно до навчальних програм.
10. Контроль якості педагогічної діяльності при дистанційному навчанні.
11. Контроль якості дистанційного навчання школярів.
12. Повторна діагностика.
13. Аналіз результатів діагностики.
14. Самоаналіз управлінської діяльності.
15. Аналіз якості дистанційного навчання, відповідність державним освітнім стандартам, запитам учнів та їх батьків.

16. Розробка і впровадження програм корекції.
17. Експертиза методичних розробок вчителів для дистанційного навчання.
18. Узагальнення і презентація перспективного досвіду дистанційного навчання.

Розглянемо, якими можуть бути перші дії керівництва школи щодо запровадження дистанційного навчання.

— Організувати широке обговорення на педагогічній раді, батьківських зборах, класних годинах мети, основних напрямів впровадження дистанційних технологій у школі, ролі кожного учасника освітнього процесу для його реалізації, в тому числі провести анкетування батьків і учнів щодо бажання використовувати дистанційні технології.

— Проаналізувати наявність апаратного та програмного забезпечення для визначення стратегії їх використання в дистанційному навчанні.

— Призначити відповідальних за адміністрування дистанційної платформи, навчання вчителів.

— Вибрати навчально-методичну раду для експертизи дистанційних ресурсів і контенту інформаційно-освітнього середовища школи.

— Провести навчання вчителів школи ІКТ та дистанційних технологій навчання, в тому числі проектуванню і створенню дистанційних курсів навчання.

— Затвердити план заходів щодо впровадження дистанційних технологій навчання у навчальному закладі [1, 16]

Література

1. Воротникова І.П. Упровадження дистанційних технологій у навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів: навч.-метод, посібник / І.П. Воротникова, С.В. Якубов. — К .: Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. — 140 с.
2. Волобуева Т.Б. Самоучитель организации дистанционного обучения : научно-методическое пособие / Т.Б. Волобуева. — Донецк : «Каштан», 2009. — 285 с.
- 3.